

MEVLİD-İ NEBİ HAFTASI

2022

CAMİLER VE DİN GÖREVLİLERİ HAFTASI

Hazırlayan: Salim SELVİ

HAFTANIN VAAZİ

HZ. PEYGAMBER
EN GÜZEL
MÜREBBİ

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ , بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ* وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ*

صَلُّوا عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ* صَلُّوا عَلَى طَيْبِ قُلُوبِنَا مُحَمَّدٍ*

صَلُّوا عَلَى شَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ*

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي* وَأَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ * إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ*

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ*

سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ*

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ* بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ*

فَاعْفُ مِمْبَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ ○
عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

يَسِّرُوا وَلَا تَعْسِرُوا، وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا

Değerli Müminler! Bugünkü sohbetimizde Hz. Peygamber'in terbiye, eğitim ve öğretim yöntemi.

- Bir gün evinden çıkıp mescide giden Hz. Peygamber, orada halka olmuş iki toplulukla karşılaşmıştı.
- Bunların birinde Kur'an okuyorlar ve Allah'a dua ediyorlardı, diğerinde ise ilim öğreniyorlar ve öğretiyorlardı.
- Sevgi ve rahmet dolu bakışlarıyla onlara ilgi gösteren Resûl-i Ekrem, **“Her biri hayır üzeredir. Şunlar Kur'an okuyorlar ve Allah'a dua ediyorlar; Allah dilerse onlara verir, dilerse vermez. Bunlar ise ilim öğreniyorlar ve ilim öğretiyorlar. Ben de muallim olarak gönderildim.”** buyurdu ve onların halkasına katıldı. (İbn Mâce, Sünnet, 1 17; DM357 Dârimî, Mukaddime, 32)

- Resûl-i Ekrem Hz. Âişe'ye “...Allah beni sıkıntı verip zorlaştırıcı olarak göndermedi. Beni ancak kolaylaştırıcı bir öğretmen olarak gönderdi.” buyurarak kendisini eğitici ve öğretici olarak tarif etmişti.
- Sevgili Peygamberimiz vahiyle donanmış, hikmetle bezenmiş bilge bir muallimdi. İbn Mes'ûd'un ifade ettiği gibi, **o (sav), hayrın anahtarlarını da sonuçlarını da öğretmişti.** Hayatın her alanında insanlara faydalı olan pek çok şeyi ashâbına öğretirken, “**Ben size, bir babanın evlâdına öğrettiği gibi öğretiyorum.**” demektedir.

- **“İlim talep etmek her Müslüman’a farzdır.”** buyuran Hz. Peygamber, bir anlamda, eğitim ve öğretimin dönüştüren, değiştiren, geliştiren ve geleceğe hazırlayan özelliğine atıfta bulunarak kadın-erkek bütün Müslümanları ilme teşvik ederdi:
- **“Kim ilim tahsili için bir yola girerse Allah ona cennete giden yolu kolaylaştırır. Allah’ın evlerinden bir evde, Allah’ın Kitabı’nı okuyan ve kendi aralarında onu araştırıp öğrenen bir topluluğun üzerine sekinet (ilâhî yardım, bereket ve rahmet) iner, onları rahmet bürür, etraflarını melekler sarar ve Allah onları huzurunda bulunanlara anar. Kimin ameli kendisini geriletir ise soyu onu ileri götürmez.”**

Eğitim ve öğretimin önemini çok iyi bilen Hz. Peygamber, bunu gerçekleştirirken farklı yöntemler uygulardı.

- Her şeyden önce o, kendisinden tavsiye isteyen insanların her birinin durumunu, anlayış seviyesini, ruh hâlini ve ihtiyacını dikkate alarak farklı tavsiye ve muamelede bulunurdu.
- O, beşerî ilişkilerde ve eğitim öğretim faaliyetlerinde muhatapların durumunun daima göz önünde bulundurulmasını öğütlerdi.

Allah Resûlü'nün gözettiği bu ilkeleri onun ashâbı da dikkate alırdı.

- Nitekim Hz. Ali, “İnsanlara anlayabilecekleri şeyleri rivayet edin! Allah ve Resûlü'nün yalanlanmasını ister misiniz?” uyarısını yapmıştı.
- Abdullah b. Mes'ûd da “Şayet bir topluluğa akıllarının ermediği bir rivayette bulunursan bu onların bir kısmı için ancak fitne olur.” diyerek
- Her bilginin her topluluğa nakledilmesinin zihnî kargaşaya sebep olabileceğine işaret etmişti.

Allah Resûlü, bilginin peşinde koşan, ilim öğrenmek isteyen insanlarla yakından ilgilenilmesini, onların güzel bir şekilde karşılanıp ihtiyaç duydukları konularda bilgilendirilmelerini ister ve şöyle derdi:

- “Size doğu tarafından ilim öğrenmek için insanlar gelecektir. Size geldiklerinde onlara iyiliği tavsiye ediniz.”

Hiz. Peygamber, muhatabını mahcup etmez ve onu güç durumunda bırakmazdı.

- Medineli genç sahâbî Muâviye b. Hakem, yasak olduğunu henüz bilmediği sıralarda namaz esnasında aksıran birisine “Yerhamükâllâh” demişti.
- Cemaat, bakışlarıyla ona tepki göstermiş, o da “Yazıklar olsun! Ne oluyor da bana bakıyorsunuz?” diye karşılık vermişti.
- İnsanların üstelemeleri üzerine ise susmak durumunda kalmıştı. Namazın ardından Hiz. Peygamber’in kendisine nasıl davrandığını şöyle anlatıyordu: **“Ne ondan önce ne de sonra daha güzel öğreten birini gördüm. Vallahi Resûlullah beni ne azarladı ne bana vurdu ne de hakaret etti. Sadece, ‘Bu namazda insan kelâmı konuşulmaz. Namaz ancak tesbih, tekbir ve Kur’an okumaktır.’ dedi.”**

HZ. PEYGAMBER, insanların kusurlarını yüzlerine vurmaz

- Hz. Peygamber, insanların kusurlarını yüzlerine vurmaz, hoşlanmadığı tutum ve davranışlar karşısında, “Şu insanlara ne oluyor ki!” veya “İçinizden bazıları şöyle şöyle yapıyorlarmış!” gibi ifadelerle isim vermeden uyarıda bulunarak anlatımda dolaylı bir üslûbu tercih ederdi.
- Böylelikle muhataplar, topluluk içinde bir mahcubiyet duymadan gerekli dersleri çıkarırlardı.

Kutlu Nebî, insanları eğitirken zaman zaman onlara iltifat ederek teşvik etme yöntemini kullanırdı.

- Kutlu Nebî, insanları eğitirken zaman zaman onlara iltifat ederek teşvik etme yöntemini kullanırdı. Bir gün sahâbenin hafızlarından olan Übey b. Kâ'b'a, "Ey Ebu'l-Münzir! Ezberinde olan âyetlerden hangisi daha büyüktür?" diye sormuştu. O da Allah ve Resûlü daha iyi bilir, deyince, Resûlullah aynı soruyu tekrar sordu. Übey b. Kâ'b, "Allâhü lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm" deyince Kutlu Nebî onun göğsüne hafifçe vurarak, "Ebu'l-Münzir, ilim sana mübarek olsun!" buyurdu.

İnsanları eğitirken ve onlara bir şeyler öğretirken kolaylık gösterirdi.

- İnsanları eğitirken ve onlara bir şeyler öğretirken kolaylık göstermek, Hz. Peygamber'in öne çıkan eğitim metoduuydu. "Kolaylaştırın zorlaştırmayın; müjdeleyin, nefret ettirmeyin!" ifadeleri, onun eğitimdeki yaklaşımını ortaya koyuyordu.
- Hz. Âişe diyor ki, "Peygamber (sav), iki durum arasında tercih yapma durumunda kaldığında, eğer günah değilse en kolay olanını tercih ederdi.
- Eğer günah ise ondan en uzak duran kimse olurdu. Vallahi, Resûlullah (sav) kendisine dair hiçbir konuda asla intikam peşinde olmamıştır. Fakat o, Allah'ın bir kanunu çiğnenince mutlaka bunun cezasını verirdi."

Allah Resûlü'nün terbiye usulünde muhataplarına yumuşak davranmak esastı

- Allah Resûlü'nün terbiye usulünde muhataplarına yumuşak davranmak esastı.
- O, mütebessim çehresi, tatlı dil ve güzel üslûbuyla muhataplar üzerinde hep olumlu izler bırakırdı.
- Nitekim Allah onun bu yönünü şöyle anlatıyordu: **“Allah’tan bir rahmet ile sen onlara yumuşak davrandın! Şayet kaba ve katı yürekli olsaydın hiç şüphesiz onlar etrafından dağılıp giderlerdi...”** (Âl-i İmrân, 3/159)
- Ayrıca o, Firavun gibi ceberut yöneticilerin bile yumuşak sözden, nazik tutum ve davranıştan etkilenebilecekleri gerçeğini âyet-i kerimelerden öğrenmiş ve bu yöntemi kendisi de uygulamıştı. (Tâ-Hâ, 20/43-44)

Rahmet Elçisi, her şeye rağmen insanları eğiterek kazanmaya çalışırdı.

- Rahmet Elçisi, her şeye rağmen insanları eğiterek kazanmaya çalışırdı. Onlara daima yumuşak davranır ve bu şekilde davranılmasına öncü olurdu. Elbette bireyler yanlış düşünebilir hatta yanlış işler yapabiliirdi.
- Hatalarından dolayı onları dışlamak, rencide etmek, fayda yerine zarar verebilirdi. Bu açıdan Allah Resûlü böylesi insanlara da anlayışla yaklaşır ve onları güzellikle eğitirdi

Rahmet Elçisi'nin sadece insanlara değil, hayvanlara da aynı şekilde şefkatli ve nazik davrandığı görülmektedir.

- Rahmet Elçisi'nin sadece insanlara değil, hayvanlara da aynı şekilde şefkatli ve nazik davrandığı görülmektedir.
- Bir gün Hz. Âişe hırçın bir deveye binmiş ve hayvanı sakinleştirmek için yularını sert bir şekilde ileri geri çekmeye başlamıştı.
- Bunun üzerine Resûlullah (sav) ona, “Ey Âişe, yumuşak davran! Çünkü rıfk (nezaket) nerede bulunursa onu güzelleştirir, nereden çıkarılıp alınırsa o da çirkinleşir.” buyurarak bineğine iyi davranmasını öğütlemişti.

Hız. Peygamber, kimi zaman muhatabını uyarmak, onun ilgi ve merakını artırmak için farklı şekillerde sorular sorarak konuya dikkat çekerekdi.

- Hız. Peygamber, kimi zaman muhatabını uyarmak, onun ilgi ve merakını artırmak için farklı şekillerde sorular sorarak konuya dikkat çekerekdi.
- Bir gün Muâz b. Cebel'e, **"Ey Muâz! Allah'ın kulları üzerindeki hakkı nedir, biliyor musun?"** diye sormuştu.
- Muâz, "Allah ve Resûlü daha iyi bilir." dedi. Resûlullah, **"Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, kendisine hiçbir şeyi ortak koşmamaları ve O'na ibadet etmeleridir."** buyurdu.
- Bir süre yol aldıktan sonra yine onun mübarek sesi işitildi: **"Peki Ey Muâz! Bunu yaptıkları takdirde kulların Allah üzerindeki hakkı nedir, biliyor musun?"** Yine "Allah ve Resûlü daha iyi bilir." dedi Muâz. Resûlullah, **"Allah'ın onlara azap etmemesi, onları cennetine koymasıdır."** buyurdu.

Bir soruna değişik yollar göstererek çözüm yolu bulmak

- Bir soruna değişik yollar göstererek çözüm yolu bulmak, Hz. Peygamber tarafından uygulanan bir yöntemdi.
- Bu temelde Râfi' b. Amr elGifârî'nin anlattıkları eğitim üslûbu açısından oldukça dikkat çekicidir: “Henüz çocuk iken ensarın hurma ağaçlarını taşılamıştım.
- Bunun üzerine beni Peygamber'e (sav) götürdüler. O bana, ‘Yavrum, hurmayı niçin taşıyorsun?’ diye sordu. Ben, ‘Yemek için!’ diye cevap verince Resûlullah (sav), ‘Hurmayı taşılama, altına düşenlerden ye.’ dedi. Sonra başımı okşadı ve ‘Allah’ım, bu çocuğun karnını doyur!’ diye dua etti.”

Hiz. Peygamber bazen bir konuyu herkesin anlayabileceği bir örnekle tasvir ederek anlatırdı.

- Hiz. Peygamber bazen bir konuyu herkesin anlayabileceği bir örnekle tasvir ederek anlatırdı. “Temsil” adı verilen bu yöntemde, soyut olan şey somut olana benzetilerek zihnin daha kolay kavramasına yardımcı olunuyordu.
- Resûl-i Ekrem, “Yeryüzündeki âlimler, gökyüzündeki yıldızlar gibidir.”32 hadisinde de ulemanın etrafını ilimle aydınlatmasını yıldız benzetmesini kullanarak anlatmıştı

İnanç, amel ve ahlâk konularına dair Hz. Muhammed (sav) tarafından anlatılan kıssalar, Müslümanların terbiye ve eğitiminde son derece önemli bir tesir oluşturunuyordu.

- Kıssa anlatımı, muhatabın ilgisini çeken, dinlendiren, özendiren hatta onu büyüleyen bir yöntemdi.
- Kur'an'da da sıkça zikredilen geçmiş nesillerin iyi ve kötü örneklerinin anlatıldığı, iyiliğe teşvik edici veya kötülükten caydırıcı bu kıssalarda, dinî ve ahlâkî mesajlar mükemmel bir uyumla yerleştirilmiş, eski kavimlerin yaşadıkları iyi ve kötü olaylar edebî sanat ve tasvirlerle anlatılmıştı..

His ve heyecan uyandıran, düşündüren ve geçmişten ibret almayı sağlayan kıssalar, yüce değerlerin, zor ve çetrefil konuların anlaşılmasında etkili birer vasıtaydı.

- “...Kıssayı anlat; belki düşünürler.” âyeti, bir yöntem olarak eğitimde kıssaların etkisinden faydalanmaya işaret etmektedir.

MEVLİD-İ NEBİ HAFTASI
2022
CAMİLER VE DİN GÖREVLİLERİ HAFTASI

Onun çağrısı iyiliğe ve takvaya

ÇAĞRIYA KULAK VER!

"İyilik ve takva hususunda yardımlaşın."

(Mâide, 5/2)

"Peygamberimiz, Cami ve İrşat"

mevlid-nebi.diyaret.gov.tr

Saadet asrının terbiye, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde, verimli ve uygun zaman dilimini seçme

- Saadet asrının terbiye, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde, verimli ve uygun zaman dilimini seçme ilkesi de göz önünde bulundurulurdu.
- Bir adam Abdullah b. Mes'ûd'a gelerek, "Senin her gün bize vaaz vermeni isterdim!" demişti. Abdullah b. Mes'ûd ona, "Sizi usandırırım endişesi beni bundan alıkoyuyor. Bu sebeple ben vaaz için sizin uygun zamanlarınızı gözetiyorum.
- Nitekim Resûlullah (sav), **bıkkınlık vermekten endişe ederek bize vaaz vermek için uygun günleri kollardı.**" şeklinde karşılık vermişti.
- Zira anlatılanlara ilgi ve iştihak uyandırması bakımından bu yöntem, oldukça işlevseldi.

Resûlullah (sav) terbiye ve eğitim üslûbunun gereği olarak her muhatabına ayrı bir değer verirdi. Onunla muhatap olan her bir sahâbî, kendisine daha çok değer verildiğini düşünürdü.

- Özellikle onun nezdinde çocukların ve gençlerin özel bir yeri vardı. Çocukluk ve gençlik yıllarında hayatı anlamlı kılacak pratik öğütler, düşünce ve inanç esasları onun ilk öğrettiği şeyler arasındaydı. Resûlullah (sav): “Yavrucuğum”
- Nitekim bir gün Abdullah b. Abbâs, Resûlullah’ın (sav) arkasına binmiş, aynı binek üzerinde yolculuk yaparlarken Hz. Peygamber ona şunları söylemişti: “Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah’ı gözet ki Allah da seni gözetsin. Allah’ı gözet ki Allah’ı daima yanında bulasın.....”

Resûl-i Ekrem'in konuşma ve söyleşilerinde, beden dilini de güzel bir şekilde kullandığı anlaşılmaktadır.

- Eğitim faaliyetinde muhatabın durumuna göre yumuşak, içten ve dokunaklı bir ses tonuyla veya yüksek sesle konuşmasının yanı sıra jest ve mimikleriyle de muhatabın ruh dünyasını ve fizik varlığını harekete geçirirdi.
- Câbir b. Abdullah, Resûllullah'ın hutbe verişini şöyle anlatmaktadır: “Hz. Peygamber hitap ettiği zaman gözleri kızarır, sesi yükselir, sanki bir orduyu uyarıyormuşçasına celallenirdi... Bir defasında işaret parmağıyla orta parmağını bitiştirerek, “Kıyamet ile ben, şu şekilde (yakın) gönderildim.” buyurdu.

Hız. Peygamber, anlatacağı konuların daha iyi anlaşılması ve öğrenilmesi için zaman zaman şekiller çizer, benzetmeler yapardı.

- Abdullah b. Mes'ûd'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) bir gün düz bir çizgi çizdi ve "Bu, Allah'ın yoludur." buyurdu. Ardından bunun sağından solundan bazı çizgiler çizdi. Sonra, "Bunlar birtakım yollardır. Her yolun başında, ona çağırın bir şeytan vardır." buyurdu. Sonra da şu âyeti okudu: **"Şüphesiz ki bu, benim dosdoğru yolumdur. O hâlde ona uyun. Başka yollara tâbi olmayın. Sonra sizi onun (yani Allah'ın) yolundan ayırır."**

Bazı durumlarda anlattıklarının daha iyi anlaşılıp kavranabilmesi için bizâtihi uygulayarak anlatırdı.

- Bir gün bir bedevî Resûlullah'ın yanına gelerek abdestin nasıl alınacağını sordu. Hz. Nebî, abdest uzuvlarını üçer defa yıkayarak ona abdest almayı gösterdi. Sonra da “Abdest budur. Bundan fazla yapan kimse, günah işlemiş, sınırı aşmış veya haksızlık etmiş olur.” buyurdu.

MEVLİD-İ NEBİ HAFTASI
2022
CAMİLER VE DİN GÖREVLİLERİ HAFTASI

“Peygamberimiz, Cami ve İrşat”

Onun çağrısı imana ve güzel ahlâka
ÇAĞRIYA KULAK VER!

“Müminlerin iman bakımından en olgunu, ahlâken en güzel olanıdır.”

(Hadis-i şerif)

mevlid-nabi.diyarbakir.gov.tr

Allah Resûlü'nün tavsiyelerine uymayan kişileri zaman zaman ikaz ettiği de oluyordu.

- Bir gün sahâbîlerinden birisi, “Yâ Resûlallah! Falan kişi bize namaz kıldırırken o kadar uzatıyor ki neredeyse namaza gelmeyeceğim dedi.
- Hadisi rivayet eden Abdullah b. Mes'ûd, Hz. Peygamber'i o güne kadar şahit olmadığı bir kızgınlık içersinde, **“Ey insanlar! Sizler nefret ettiriyorsunuz. Her kim insanlara namaz kıldırırsa namazı hafifletsin. Çünkü cemaatin içinde hasta olanlar, zayıf olanlar ve iş güç sahibi olanlar vardır.”** şeklinde hitap ederken gördüğünü belirtmiştir.

Peygamber Efendimiz insanları terbiye edip eğitirken konuşma üslûbuna da çok dikkat ederdi

- Hz. Âişe, Peygamber Efendimizin üslûbunu şöyle anlatıyordu: **“Resûlullah (sav) sizin gibi böyle hızlı konuşmazdı. Aksine yanındakilerin ezberleyebileceği kadar tane tane ve yavaş konuşurdu.”** Hatta “Bir olayı anlattığı zaman isteyen kişi onun sözlerini sayabilirdi.”
- Bir gün, “Burnu yere sürtülsün! Burnu yere sürtülsün! Burnu yere sürtülsün!” buyurarak söze başlamıştı. Ashâb hemen meraklanmış, “Kimin yâ Resûlallah?” diye sormaktan kendilerini alamamışlardı. Bunun üzerine Allah Resûlü, **“Yaşlı anne babasına veya birine yetişip de onlardan dolayı cennete girmeyenin!”** buyurmuştu.
- Zaman zaman ashâbına isimleriyle seslenir,

Resûlullah (sav), eğitiminin bir parçası olarak kadınlara özel zaman ayırırdı.

- Nitekim Buhârî, “İlim İçin Kadınlara Özel Bir Gün Tahsis Edilir mi?” başlığı altında şu hadise yer verir: Bir gün bir kadın Resûlullah’a (sav) gelerek, “Yâ Resûlallah! Erkekler senin sözlerini rahatça dinliyor. Bize de bir gün ayır, o gün sana gelelim; Allah’ın sana öğrettiklerinden bize öğretirsin.” dedi. Resûlullah (sav), “Şu gün toplanın.” buyurdu. Bunun üzerine kadınlar toplandılar. Resûlullah (sav) onların yanına gelerek Allah’ın kendisine öğrettiklerinden onlara öğretti.

Resûl-i Ekrem, ilke olarak faydasız ilimden kaçınır, faydalı ilim isterdi.

- Onun en çok tekrarladığı ve hatırdaki tutulmasını arzu ettiği dua cümlelerinden birisi şöyleydi: **“Allah’ım, senden faydalı bir ilim, helâl bir rızık, tarafından kabul gören bir amel istiyorum!”** O, **“Allah’ım, doymayan nefisten, korkmayan kalpten, faydasız ilimden ve kabul olunmayan duadan sanasığırırım!”** diyerek de faydasız bilgidan kaçınılması gerektiğini vurgulardı.
- Zira insanın maddî-manevî dünyasına katkı sağlayan ve fiilî kıymet taşıyan faydalı bilgi, canlı-cansız bütün varlıklar için rahmet ve bereket kaynağı olurken faydasız bilgi, hafızaya yük olmasının yanı sıra faydalı bilgilerin unutulmasına da yol açmaktaydı.

İlmin ve âlimin kıymetini bilirdi.

- İlmin ve âlimin kıymetini bilen Hz. Peygamber, ilimle meşgul olan, ilmi öğreten insanların bulunmamasının yanlışa yönelmeye, hakikati kaybetmeye neden olacağını bildiriyordu.
- **“Allah, ilmi insanlardan bir anda söküp almaz. Fakat âlimlerin ruhunu alarak ilmi alır. Nihayet geride tek bir âlim kalmadığında, insanlar cahil önderler edinirler. Onlara sorular sorulur ve bilgisizce fetva verirler. Böylece hem saparlar hem saptırırlar!”**

Netice olarak Hz. Peygamber'in ahlâk anlayışı, onun terbiye, eğitim ve öğretim yöntemi, beden, zihin, ruh ve duygu dünyası bakımından güçlü, sağlıklı ve dengeli bir neslin yetişmesi ve geleceğe hazırlanması için en değerli örneğimizdir.

● Rahmet Elçisi'nin uyguladığı terbiye ve eğitim, merhamet eğitimidir